

Bezoekadres:
Amerikaplein 1
6269 DA Margraten
Servicepunt:
Breusterhof 2
6245 EL Eijsden
Postadres:
Postbus 10
6269 ZG Margraten

tel.: 14043
of: +31 (0)43 458 8488
fax: +31 (0)43 458 8400
info@eijsden-margraten.nl
www.eijsden-margraten.nl

IBAN BNG:
NL46BNGH0285148680
BIC: BNGHNL2G

Eijsden-Margraten: 3 april 2025
Onderwerp: Raadsinformatiebrief 'Motie Herrie Helikoptervluchten'

Geachte raadsleden,

Bij deze wordt gereageerd op de ingetrokken motie 'Herrie helikoptervluchten', die door PRO Eijsden-Margraten is ingebracht in de raadsvergadering van 20 februari 2024. De motie ging over de generieke ontheffing voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik van de Wet luchtvaart, die de provincie Limburg heeft verleend (specifiek over de jaren 2024 en inmiddels ook 2025). Bij de verlening van deze ontheffing door de provincie, is door het college van de gemeente Eijsden-Margraten geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen dit besluit.

PRO Eijsden-Margraten verzocht het college om:

- De mogelijkheden te bezien alsnog bezwaar aan te tekenen tegen het besluit voor het verlenen **van generieke vergunningen** voor deze vluchten binnen onze gemeente in 2024.
- In de toekomst bezwaar aan te tekenen tegen alle toekomstige dergelijke besluiten van het verlenen van generieke vergunningen voor "pretherrie" vluchten binnen onze gemeente.
- Te bezien of in de AV artikelen kunnen worden opgenomen die onnodige en ongewenste vliegbewegingen vanaf het grondgebied van de gemeente beperken dan wel verbieden.
- In de toekomst slechts specifieke vergunningen, gespecificeerd voor doel, duur, tijdstip en datum, te zullen toetsen aan de daarvoor in de AV opgenomen artikelen.
- In de bepalingen een limiet te stellen van maximaal een vlucht per locatie per kalenderjaar.

In de raadsvergadering van 20 februari 2024 is deze motie ingebracht. De motie is vervolgens ingetrokken omdat de voorzitter de toezegging heeft gegeven dat het college een schriftelijke inhoudelijke reactie zal geven op de genoemde aandachtspunten uit de motie, aldus de besluitenlijst.

PRO Eijsden-Margraten heeft op een later moment nog een overleg gevoerd met Wethouder Gerritsen. Hieruit kwam een aanvullend aandachtspunt naar voren over dit onderwerp, wat uit de eerdere motie nog niet duidelijk naar voren kwam. Dit had betrekking op de laag overvliegende helikopters boven stilte- en natuurgebieden, wat als hinderlijk wordt ervaren.

Behandeld door :
Bijlage(n) : Geen
Documentkenmerk(en) :

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Pagina : 1 van 5
Ons kenmerk :

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

In deze raadsinformatiebrief wordt voor elk aandachtspunt een inhoudelijke reactie gegeven. Wij excuseren ons voor de late terugkoppeling over dit onderwerp en vertrouwen erop dat deze toelichting bijdraagt aan een helder beeld over de gemeentelijke rol binnen dit onderwerp.

Uitwerking van de aandachtspunten

1. *"De mogelijkheden te bezien alsnog bezwaar aan te tekenen tegen het besluit voor het verlenen van generieke vergunningen voor deze vluchten binnen onze gemeente in 2024."*

Op moment van indienen van deze motie, 20 februari 2024, was het niet meer mogelijk om bezwaar aan te tekenen tegen de reeds verleende ontheffingen (*het betreft namelijk een ontheffing, geen vergunning*), omdat de wettelijke bezwaartermijnen reeds waren verstreken. Na het verstrijken van de bezwaartermijn, is het besluit onherroepelijk.

Met het oog op de toekomst ziet het college (specifiek vanuit de afdeling Openbare Ruimte) scherper toe op ontheffingsaanvragen die door de provincie worden behandeld en die impact kunnen hebben op onze inwoners en leefomgeving. Zo zijn de soortgelijke verleende ontheffingen voor kalenderjaar 2025 inhoudelijk bekeken en is vastgesteld dat bezwaar aantekenen niet van toepassing was. De ontheffingen hebben voldoende maatregelen om overlast tegen te gaan en bovendien zijn géén meldingen/klachten bekend die gekoppeld kunnen worden aan de ontheffingen. Gronden voor bezwaar ontbraken daardoor. Dit thema (redenen om wel -of geen- bezwaar aan te tekenen) komt in de verdere punten van deze reactie aan bod.

2. *In de toekomst bezwaar aan te tekenen tegen alle toekomstige dergelijke besluiten van het verlenen van generieke vergunningen voor "pretherrie" vluchten binnen onze gemeente.*

In de toekomst zal bij generieke ontheffingen die onder de Wet Luchtverkeer vallen zorgvuldiger worden beoordeeld of het indienen van bezwaar noodzakelijk is. Dit wordt in de toekomst bekeken door de afdeling Openbare Ruimte, gezien het hier luchtverkeersbewegingen betreft en dit dus als verkeersbeweging wordt gezien.

Bezwaar aantekenen tegen elke generieke vergunning, is echter niet reëel vanwege diverse punten, die hieronder worden toegelicht.

Inhoud en toestemmingen vanuit de ontheffing

Het is belangrijk om toe te lichten dat de verleende ontheffingen géén betrekking hebben op de vluchten zelf. Het betreft enkel een ontheffing om op te stijgen en te landen op een locatie, niet zijnde een "reguliere" luchthaven. Kortom; er wordt alleen toestemming verleend om ergens op te stijgen of te landen. De verdere vluchtroutes of luchtverkeersbewegingen staan los van de ontheffing en provincie en/of gemeente is daarvoor geen bevoegd gezag.

Ook indien er géén opstijg- of landingslocatie is binnen onze gemeente, zullen en mogen er alsnog helikopters overvliegen. De vluchtroutes worden bepaald door de luchtvaartautoriteiten (Inspectie Leefomgeving en Transport binnen Nederland) en de luchtverkeersleiding. Daarnaast zijn er al specifieke landelijke regels over bijvoorbeeld minimale vluchthoogtes.

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijdsen
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

Voorwaarden ontheffingen

Bij het beoordelen van de ontheffingen wordt gekeken naar de specifieke voorschriften die door de provincie aan de verleende ontheffing zijn gekoppeld. Een generieke ontheffing houdt namelijk **niet** in dat er overal en altijd geland of opgestegen mag worden.

In vrijwel alle gevallen zijn er strikte regels opgenomen, waaronder voorschriften met betrekking tot:

- De locaties waar opgestegen- en geland mag worden.
- De tijden waarop opstijgen en landen is toegestaan.
- Het maximale aantal vluchten dat vanaf een specifiek terrein per dag en per jaar mag plaatsvinden.

Zo bevatte de ontheffingen van 2024 & 2025 het voorschrift dat opstijgen en landen niet mag in de directe omgeving van woningen of natuurgebieden, zoals vastgelegd in de kaarten die bij de provinciale beleidsregels horen (TUG-zones). Ook moeten terreinen waar wordt opgestegen of geland voldoen aan strikte eisen, gedefinieerd in de landelijke 'Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen'. Samengevat, mag dus door deze voorwaarden lang niet overal worden opgestegen of geland. Binnen onze gemeente valt het overgrote deel van het oppervlakte af als landingslocatie door deze voorwaarden.

In de generieke ontheffing is tevens meestal (in elk geval in de ontheffingen waarover nu gesproken wordt), een limiet gesteld aan het aantal vluchten per terrein per kalenderjaar. De ontheffing van 2024 & 2025 stond maximaal 2 vluchtbewegingen per dag toe, met een maximum van 12 etmalen per kalenderjaar per terrein. Dit betekent dat een terrein maximaal 12 dagen per jaar gebruikt mocht worden voor helikoptervluchten onder de generieke ontheffing.

Een ander belangrijk punt is dat individuele vluchten alsnog moeten worden aangemeld bij de provincie. Een generieke ontheffing geeft dus niet het recht om zonder verdere melding op te stijgen en te landen; elke beweging moet apart geregistreerd worden.

Omdat er dus veel voorwaarden worden gekoppeld aan de generieke ontheffingen, zal per ontheffing worden beoordeeld of bezwaar tegen een generieke ontheffing noodzakelijk is. Deze keuze is afhankelijk van de inhoud en voorwaarden van de ontheffing en de mate van hinder die ontstaat in onze gemeente.

Meldingen of Klachten

De mate van hinder die ontstaat, is gedeeltelijk af te leiden uit meldingen of klachten die gemaakt zijn over de betreffende vluchten. Het tegengaan van alle generieke ontheffingen is namelijk ook lastig omdat er géén klachten of meldingen bekend zijn over de betreffende vluchten, terwijl deze type ontheffingen al meerdere jaren worden verleend door de provincie.

Zoals wellicht bij u bekend, is afgestemd met de communicatieafdeling van de gemeente dat onze inwoners regelmatig geattendeerd worden op de website waar klachten over het luchtverkeer kunnen worden gedeeld. Ook op de gemeentelijke website wordt verwezen naar deze website voor klachten over luchtverkeer. Zo krijgt de juiste instantie (Informatiecentrum Luchtverkeer) de klachten vanuit inwoners.

Bij het Informatiecentrum Luchtverkeer is navraag gedaan over de hoeveelheid meldingen die hier zijn gedaan over hindermeldingen van helikoptervluchten boven gemeente Eijdsen-Margraten. Hiervoor is contact geweest met de secretaris van de

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijssden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maerland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

Commissie Regionaal Overleg (CRO). Het blijkt dat er afgelopen kwartaal, vier hindermeldingen zijn gemaakt over helikoptervluchten boven onze gemeente.

Hierbij moet worden opgemerkt dat de betreffende meldingen vluchten betreffen die enkel zijn **overgevlogen** boven onze gemeente. Van helikoptervluchten die zijn opgestegen of geland binnen onze gemeente, zijn géén meldingen bekend. Kortgezegd zijn géén klachten of meldingen bekend van vluchtbewegingen die gekoppeld kunnen worden aan de provinciale generieke ontheffingen voor opstijg- en landingslocaties.

Het CRO geeft aan dat helikopterbewegingen boven Zuid-Limburg sowieso weinig voorkomen en dat de vluchten die er zijn hoofdzakelijk afkomstig zijn vanuit de luchthaven Luik-Bierset. De weinige helikopters die toch overvliegen betreffen hoofdzakelijk maatschappelijke vluchten (politie, ambulance of orgaantransport) óf zakelijk verkeer. Ter verduidelijking: voor het overvliegen van deze helikopters is geen ontheffing benodigd vanuit gemeente of provincie. De vluchten vinden plaats vanaf bestaande vluchthavens en de route wordt gecoördineerd vanuit de luchtvaartautoriteit en de luchtverkeersleiding.

Het feit dat er géén klachten bekend zijn die gekoppeld kunnen worden aan de generieke ontheffingen maakt (het aanvullend op de eerdere argumenten) lastig om bezwaar aan te tekenen tegen elke generieke ontheffing. Uiteindelijk moet voor het bezwaar een grondslag en een reëel belang zijn voor de gemeente.

3. *Te bezien of in de AV artikelen kunnen worden opgenomen die onnodige en ongewenste vliegbewegingen vanaf het grondgebied van de gemeente beperken dan wel verbieden.*

In 2025 start de revisie van de Algemene Verordening (Av), waarbij de verordening wordt herzien en waar nodig aangepast. Een thema in deze revisie zou kunnen zijn; het voorkomen van ongewenste vliegbewegingen vanaf gemeentelijk grondgebied.

Echter is gebleken dat dit juridisch nagenoeg onmogelijk is. De geldende landelijke en provinciale wetgeving staan 'boven' de gemeentelijke verordening. Dat wil zeggen dat het college geen voorwaarden mag stellen die in strijd zijn met bijvoorbeeld de Wet luchtvaart. Als gemeente kunnen wij dus niet verbieden dat er onnodige vliegbewegingen zijn over het grondgebied indien hogere wetgeving dit wel toelaat. Voor bijvoorbeeld de opstijg- en landingsplaatsen zijn we als gemeente ook niet het bevoegd gezag. De provincie mag hiervoor ontheffing verlenen, als gemeente kunnen wij enkel bezwaar maken tegen deze ontheffingen.

4. *In de toekomst slechts specifieke vergunningen, gespecificeerd voor doel, duur, tijdstip en datum, te zullen toetsen aan de daarvoor in de AV opgenomen artikelen.*

Zoals hierboven omschreven, is het hoogstwaarschijnlijk niet mogelijk om aanvullende regels in de Av op te nemen. Indien tóch blijkt dat er aanvullende regels mogelijk zijn, zal uiteraard worden gezorgd dat de regels ook worden nageleefd.

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

5. *In de bepalingen een limiet te stellen van maximaal een vlucht per locatie per kalenderjaar.*

Zoals eerder aangegeven, is in de generieke ontheffing al een limiet gesteld aan het aantal vluchten per terrein per kalenderjaar. De ontheffing staat maximaal 2 vluchten per dag toe, met een maximum van 12 etmalen per kalenderjaar per terrein.

Gezien deze bestaande beperkingen is het onnodig om op gemeentelijk niveau dit opnieuw vast te stellen.

*Aanvullend aandachtspunt uit het overleg met Wethouder Gerritsen:
Het blijkt dat de eigenlijke oorzaak achter het indienen van de oorspronkelijke motie, gedeeltelijk ligt in de vragen die ontstaan zijn over laagvliegende helikopters boven bijvoorbeeld stilte- en/of natuurgebieden.*

Uiteraard begrijpen we de zorgen die ontstaan uit helikopters die laag over stilte- en natuurgebieden vliegen. Als gemeente zijn we echter op geen enkel punt rond de luchtvaart het bevoegd gezag. Vandaar dat het niet aan ons is om hier verdere/nadere voorwaarden aan te stellen.

Zoals eerder aangegeven verleent de provincie enkel een ontheffing voor opstijg- en landingslocaties. Hierbij wordt al ruim rekening gehouden met het feit dat deze locaties niet dicht op stilte- en natuurgebieden (en bijvoorbeeld woningen), mogen liggen. Kortgezegd mogen er géén helikopters opstijgen of landen rondom natuurgebieden, om te voorkomen dat er overlast ontstaat uit deze activiteit.

Het probleem van laagvliegende helikopters boven de natuurgebieden, ligt dus **niet** bij dichtbij zijnde opstijg- en landingslocaties. Binnen de huidige ontheffingen, is het immers al verboden om op te stijgen of te landen rondom deze gebieden. Tevens zijn er géén meldingen/klachten bekend over vluchten die opgestegen of geland zijn in onze gemeente. Als gemeente verwijzen wij al actief naar de locatie waar meldingen/klachten ingediend kunnen worden, zodat de juiste instanties wel op de hoogte zijn van ervaren hinder.

Het mogelijke probleem ligt dus bij de vluchtroutes die worden gehanteerd door de helikopters. Deze vluchtroutes worden afgestemd met de luchtverkeersleiding. Ook hier is al strikte, landelijke wetgeving voor die overlast moet voorkomen. Het Informatiecentrum Luchtverkeer ontvangt alle klachten en behandelt deze verder. Indien nodig wordt dit opgepakt met de luchtvaartautoriteiten. Als gemeente hebben wij hier geen rol in.

Wij beschouwen de toezegging hiermee als afgehandeld.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Eijsden-Margraten,
De secretaris, De burgemeester,

Drs. J.M.F. Kool

Mr. A.P. Krijnen